

PJESMA PUSTINJE

Franica Bačić (Vela Luka 1931. – Split 2019.)

Franica Bačić rođ. Barčot Zio za života je pisala pjesme. Nije ih objavljivala, čak ih je skrivala i od vlastite obitelji. Sin Pino Bačić pročitat će ih po njezinoj smrti, a u prošlom broju Lanterne Selen Seferović objavila je prvu njezinu pjesmu. Ovom prigodom uredništvo je izvršilo manji izbor dostupnog materijala. Njezini nam stihovi otkrivaju jednu nekonvencionalnu ženu, samosvjesnu, snažnu i strasnu, ali i sve njezine čežnje i samoće, očaj zakopanosti i neostvarenosti. Većina pjesama zrači joj tugom i pesimizmom, i pokušaj je definiranja sreće izvan njezinog postojećeg životnog okvira. Franica Bačić je živila na relaciji rodne Vele Luke i Splita gdje je podizala obitelj. Njezin pjesnički glas je u kontekstu Vele Luke poseban i autonoman, premda je izvjesno i odraz literature koje je čitala, ali i gradske sredine. Rijetko je žensko pero svojeg vremena te je preteča vremena emancipirane žene.

PJESMA PUSTINJE

*Ne spominji noćas zelene oaze
Ni savijene grane
Pustinjske palme
U krvi nosim pogašene vatre
I bolan odron pješčane staze.
Ostavi gibli nek zaprašuje
Oči pustinje
Nek bijes svoj dalekim
prostranstvima prosme
Kap sam sićušna
Izgubljena u naslagama prašine.
Ne spominji noćas pjesme beduina
Te bolne zvuke začaranog kruga
Studene noći zapaljene dane
Varljivi otsjaj Fata-Morgane*

*Ne spominji noćas
Pjesme beduina ljubavni zov
Pun tuge i bola.
Isperi noćas prah samoće
Uberi radost duše moje
Nek jecav glas pustinje
Rasprši pješčane tuge.
Pruži mi ruku pustinja plače
Zelena oaza palme naše
Pruži mi ruke ne spominji više
Jecave svirke pustinje.*

ORIJENT U FRANIČINOJ SOBI

*Plamena boja crvenog svijetla
 Dočarava san
 I u mašti plešem i čudesnu igru
 Izvodim sad.
 Trese se soba od igre strasne
 Kosa sad leti na sve strane
 Leprša veo mojih skuta
 Otkriva bedra zaustavlja dah
 Pjesma se ori orijent je u sobi
 Strastvenu igru bokova mojih
 Izvodim
 I zovem ljubav!
 Dođi to sam ja.
 Ne prepoznaješ me – pa da.
 Ti mene ne znaš kratko je bilo
 I nikad saznat nećeš
 Koja je vatra u meni tinjala tad.
 Al zbogom sjećanja – sad neću bol
 Želim pjesmu
 Sviraj muziko nadjačaj sve
 Nek mrsi se kosa
 Nek ori se pjesma
 Ljubavni zov zaplesat ću sad.
 Crveni veo i crne oči
 Bokovi uski i njihanje dugo
 To izvodim
 Gledajte ljudi.
 Točite vino razbijte čaše
 Sad čas je slavlja nestala je tama
 Mladost sad vlada u ovoj sobi
 Muzika strasna poljupci zvučni – trans!
 Doživjeli ste sad!
 Udri ponovo ne zaustavljaj
 Tišina je opasna
 Ja želim igru muziku sna
 Ljubav do zadnjeg daha
 Ne umorna nisam
 Ljubav ne zamara nikada!*

ILUZIJA

*Sa slutnjom obasjah vidike
 Sa šutnjom zadržah potoke
 I bujicom neizgovorenih riječi
 Usne opečem
 Očima probijam zidove
 Pogledi moji dosežu visine
 Na domaku ruke ptice
 Neotkriveni
 Svijet tišine
 Iluzijo!
 Što noću klijaš u tami sobe moje
 Što šetaš dubinom krvi nespokojne
 Zaustavi se
 Rastoči se
 Razodjeni se.
 Pokaži danjem svijetlu stvarnost
 Gorke spoznaje
 Ne obmanjuj duše koje mole za kap
 Istine
 Pokaži se.
 Razotkrij lice surovo svoje
 I smijeh poruge što noću u slutnje
 Bezazlene kriješ
 Pretoči u drhtaj neizgovorene bujice
 Zaustavila sam potoke svoje
 Zadržala riječi tužne
 Očima izdubila zidove
 Pozdravljala jutra
 Očekivala kiše
 Sa slutnjom obamrlih čula
 Ne dišem više.
 Zaustavila si dane moje
 I kao grom napeto razmrskala strijele
 Zažmurila sam ovog jutra
 I slutnjom razotkrila dan
 Stvarnost gola nepromijenjena
 Otiče sa mojim rijekama.*

MUKE PO MATEJU

*Razapela sam kosti
 Vukući križ
 Postojanja
 U dosluhu s demonima
 Začela grijeh.
 Namješteni osmijeh otuđenosti
 Ispunjao je život,
 Otkucajem i sporošću sata.
 U krugu dosade
 Slučajnih namjernika,
 Gasila sam vatre dana.
 Požurivala minute
 Ne dodirnuvši ruke.
 Tražeći u mraku
 Svoje suze, ispirala sam
 Bisere samoće.
 Klizeći po neravnoj trasi
 Kotrljala breme.
 Kameni otpor straha
 Na brdu navika,
 Zakočio je mozak
 Neodlučnošću.
 Grijala sam ljubav
 Toplinom srca.
 Palila vatre
 Razvratnim tijelom.
 Rađala se, kroz pjenu
 Veneričnih oblina.
 Čekala plod, kasnog čuda.
 I sjemenom ispunjena
 Štitila
 Privid, neostvarljivoga.
 Darovah sebe u času postojanja.
 I podupirući križ življenja,
 očajnički dovikujem
 Hvala, za boli i časova zavaravanja.*

BEZ NASLOVA

*Svi dani
 Sva jutra
 Sve noći života
 Radost
 Bol
 Dok huči vjetar
 I dok sama
 Noćima budna
 Očekujem svanuća
 Da strah samoće
 Nestane
 U svitanju jutra.*

SRETAN TI ROĐENDAN PERE

*Neka se zemlja rastvara
 Dok bujiš kišama.
 Neka se mora razliju
 Dok miluješ pogledima.
 Nek zasvijetle oči beskraja
 Dok u duši sliku skrivaš očaja.
 Danas je nebo glasnik
 Potekle su vode mojih izvora.*